

5. Кириленко О.П., Козак Г.І. Захист пенсійних накопичень у контексті інвестиційної діяльності недержавних пенсійних фондів. *Фінанси України*. 2012. № 2. С. 38-49.

6. Михальченко Г. Г. Особливості реформування пенсійної системи України в існуючих соціально-економічних умовах. *Соціально-трудова відносина: теорія та практика*. 2016. № 2. С. 66-75.

Ясінська Ганна Романівна

*Заступник начальника відділу «Центр оформлення документів №1»
Львівського міського управління ГУДМС у Львівській обл.*

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ МІГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Державне регулювання міграції тісно пов'язане з політикою економічного розвитку, формуванням соціальної сфери, створенням умов для розвитку громадян – фахівців у певних сферах, попит на яких дозволить конкурувати їм на ринку праці та реалізовувати власні потреби за стандартами європейських країн. Беззаперечно, що обсяги та напрями міграційних потоків є індикаторами якості функціонування багатьох механізмів державного управління та результатом ефективності їх діяльності.

Фундаментальним механізмом оптимізації діяльності органів державної влади у напрямі систематизації, узгодження і злагодження механізмів державного регулювання міграційних процесів є розробка стратегії та стратегічне управління, які б гарантували сталий розвиток і поступальний рух у досягненні поставлених цілей.

На сьогодні вкрай актуальним є стратегічне планування й створення такої державної економічної, соціальної, демографічної політики, які максимально враховували б інтереси нашої країни, її абсолютні й порівняльні переваги, а

також наближали якість життя до найкращих світових стандартів. В умовах втрати важливого ресурсу країни – її населення, ми пропонуємо в Україні сформуванню такої політики регулювання зовнішніх міграційних потоків, яка б сприяла стабілізації міграційного процесу та підняття економічних і соціальних стандартів життя і, разом з тим, враховувала світові тенденції міжнародної трудової міграції.

По мірі зменшення обсягів еміграційних потоків та покращення соціально-економічного стану в країні вважаємо, що міграційна політика поступово має трансформуватися у політику державного регулювання міграційного контингенту з позицій поміркованого протекціонізму, лібералізації візових режимів, селективного лобізму щодо певних категорій громадян.

Державне регулювання міжнародної міграції населення здійснюється на основі національного законодавства як країн, що приймають, так і країн, які експортують робочу силу. Зазвичай таке регулювання здійснюється через прийняття програм, які фінансуються з бюджету та спрямовані на обмеження притоку іноземної робочої сили або на стимулювання мігрантів до повернення на батьківщину. Але уряди країн-імпортерів насправді не мають достатньо повноважень для контролю за імміграцією належним чином. Це пов'язано з тим, що вони обмежені внутрішніми та міжнародними чинниками, які досить часто виходять за рамки контролю [1].

Урядом кожної країни, відповідно до типу її економіки, формуються засади національної міграційної політики, під якою розуміється сукупність заходів з державного та міждержавного регулювання міграційних потоків населення на законодавчій основі відповідно до двосторонніх і багатосторонніх міждержавних угод.

На нашу думку, важливими напрямками вдосконалення державної міграційної політики України є: 1) удосконалення політики щодо внутрішньо переміщених осіб з тимчасово окупованих територій; 2) захист прав та інтересів українських мігрантів за кордоном, розвиток тісних зв'язків із ними та

використання потенціалу діаспор в інтересах розвитку України; 3) розвиток політики регульованої зовнішньої зайнятості; 4) розвиток політики інвестування приватних грошових накопичень мігрантів в економіку України.

Отже, потребує термінового врегулювання на законодавчому рівні питання внутрішньої міграції, пов'язаної з переселенням зі Сходу нашої країни. Ситуація, що стосується жителів з тимчасово окупованих територій, які вимушені були переїхати до інших регіонів нашої держави, вимагає невідкладних дій з боку уряду в плані закріплення їх правових норм Верховною Радою України. У разі знехтування їх трудовим потенціалом, означена частка населення вимушена буде шукати роботу та притулок за межами України.

Для того, щоб мати можливість захистити права та надати підтримку громадяни України, які поїхали або поїдуть працевлаштовуватися до європейських країн, чи країн близького зарубіжжя потрібно забезпечити їх працевлаштування під супроводом вітчизняних структур та компаній-посередників. Для побудови системи ефективної підтримки потрібно долучати легальні компанії-посередники, що відправляють українців працювати за кордон та Державну службу зайнятості України, яка займається обліком заробітчан, сприятиме їх реінтеграції і поверненню. Державною службою зайнятості планувалося ввести «картку трудового мігранта», щоб контролювати кількість мігрантів і надавати їм допомогу, що допомогло б людині впевнено почуватися, перебуваючи на роботі за кордоном.

Головною причиною, через яку українці продовжують їхати і на заробітки, і на постійне проживання за кордон, була і залишається різниця в оплаті праці. Якщо в Україні середня зарплата знаходиться на рівні € 250, то в Польщі – € 750, Чехії – € 870, Італії – € 1760, Німеччині – € 2300, Ірландії – € 2500. З огляду на це зростання середньої зарплатні до 10 тис. грн, яке обіцяє уряд, для заробітчан не стане аргументом, щоб працювати вдома [2, с.116].

Ще одним напрямом удосконалення державної міграційної політики вважаємо вкладення коштів заробітчан в національну економіку. Принагідно відзначимо, що зниження вартості переказу коштів із-за кордону є

найважливішим напрямом міграційної політики, адже високі трансфертні витрати, зокрема сплачування «подвійної комісії», змушують людей використовувати неофіційні канали переказу.

Сучасна політика розвитку України лежить у площині вдосконалення політики зміцнення потенціалу регіонів країни, забезпечення стабільного економічного розвитку регіону та високого рівня життя населення. Саме на рівні регіонів вирішуються питання відтворення продуктивних сил, реалізуються проекти соціально-економічного розвитку, задовольняються ключові соціальні потреби населення. Регіон як повноцінний суб'єкт економічних відносин залежний від впливу міграції населення й має бути врахований в міграційній політиці як об'єкт і суб'єкт управління зі своїми особливостями [2, с.119].

Підсумовуючи зазначимо, що по мірі зміцнення соціально-економічного стану країни, трансформації політики у сфері міграції та наближення до очікуваних результатів, сила й обсяги дії механізмів та інструментів державного регулювання стримуючого та захисного впливу на процеси еміграції зменшуватимуться, поступаючись механізмам і інструментам стримування імміграції.

Список використаних джерел:

1. Міжнародні економічні відносини. Міжнародне регулювання міграційних процесів. Електронна бібліотека підручників. URL: <http://www.info-library.com.ua/books-text-4417.html>.

2. Борисенко О.П. Стратегічні детермінанти формування міграційної політики України // *Теорія та практика державного управління* : зб. наук. пр. – Харків : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2019. Вип. 2 (65). С. 113-121.